



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **P. H.,**
bytem [adresa]
zastoupen advokátem Mgr. Miroslavem Krutinou
se sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2

proti

žalovanému: **Finanční arbitř**
se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1

o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve věci vedené žalovaným pod sp. zn. FA/SR/ZP/617/2017,

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí ve věci vedené žalovaným pod sp. zn. FA/SR/ZP/617/2017 o návrhu žalobce ze dne 8. 6. 2017 do 90 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 10 228,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Miroslava Krutiny, advokáta.

Odůvodnění

I. Žaloba

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 31. 8. 2018 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného s návrhem, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat do tří dnů od právní moci rozsudku nález ve věci vedené pod sp. zn. FA/SR/ZP/617/2017
2. Žalobce v žalobě uvedl, že podal dne 8. 6. 2017 návrh na zahájení řízení před žalovaným, kterým uplatnil nárok, vyplývající z pojistné smlouvy č. 7147890012 proti společnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

Česká pojišťovna, a.s. (dále též „instituce“), která byla uzavřena dne 30. 8. 2008 (dále též „návrh“). Žalovaný dne 19. 7. 2017 oznámil zahájení řízení a současně vyzval žalobce k odstranění vad návrhu, což žalobce učinil vyjádřením ze dne 24. 8. 2017. Dne 19. 12. 2017 vyzval žalovaný žalobce k seznámení s podklady pro vydání nálezu, následně zůstal po dobu téměř pěti měsíců zcela nečinný. Proto jej dne 15. 6. 2018 vyzval žalobce k odstranění nečinnosti podle ust. § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný se k výzvě nevyjádřil a dále zůstal nečinný až do podání žaloby. K tomu žalobce poukázal na ust. § 15 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), podle kterého je žalovaný povinen rozhodnout bez zbytečného odkladu nálezem, nejdéle však do 90 dnů od shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí s tím, že žalovaný má aktivně ve věci konat. Podstatou řízení před žalovaným je posouzení nároku žalobce vztahujícího se k pojistným smlouvám a souvisejícího s dokumentací, kterou žalobce neměl k dispozici, o čemž žalovaného informoval. Několikaměsíční nečinnost žalovaného nelze považovat za aktivní jednání směřující k rozhodnutí věci bez zbytečného odkladu.

II. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný v obsáhlém vyjádření k žalobě mimo jiné uvedl, že vede desítky řízení, ve kterých jsou řízení zahajována na základě šablonovitého návrhu a ve kterých figuruje jako zástupce Mgr. M. K., stejně jako v předmětné věci. Má podezření, že zástupce žalovaného zneužívá bezplatnosti řízení před žalovaným, aby získal bezdůvodné obohacení z pojistné smlouvy. Dovolávání se nečinnosti ze strany zástupce žalobce je nepoctivým jednáním a zjevným zneužitím práva, jelikož v řízení před žalovaným vymáhá nároky z pohledávek, které byly spotřebitelem postoupeny na podnikatele. Odpovědnost za případné prodlení žalovaného i v těch případech, kdy k postoupení pohledávky na podnikatele nedošlo, nese zástupce žalobce, který si musel být vědom skutečnosti, že podává k žalovanému desítky návrhů na zahájení řízení, o nichž žalovaný není oprávněn rozhodovat, přičemž tuto skutečnost žalovanému zatajil. Obdobným způsobem postupují i další zástupci spotřebitelů (8 advokátů) zhruba v 900 řízeních, když se lze důvodně domnívat, že všichni tito zástupci konají společně, protože se jejich podání a postupy neliší, někteří zástupci jsou přímo společníci nebo spolupracující advokáti v jedné advokátní kanceláři.
4. Žalovaný konstatoval, že postupuje v řízení aktivně a přiměřeně vzhledem ke smyslu institutu mimosoudního řešení sporů, své zákonem omezené příslušnosti a podezření na šikanózní jednání zástupce žalobce, dále vzhledem k nástrojům a postupům, které mu umožňují procesní předpisy, předmětu sporu a jeho složitosti, počtu obdobných případů a s ohledem na to, co je pro účastníky v sázce. Investiční životní pojištění představuje jeden z nejsložitějších a spotřebiteli nejméně pochopitelných produktů na finančním trhu. Nezřídka odkazuje pojistná smlouva na dokumenty, které nebyly předloženy. Žalovaný tak musí zkoumat veškerou smluvní dokumentaci každého jednotlivého případu. Zároveň je povinen rozhodovat spory ve stejném rozsahu jako obecný soud, ale je přitom nadán pouze prostředky a postupy, které mu umožňuje zákon o finančním arbitrovi.
5. Žalovaný uvedl, že finančnímu arbitrovi je v ust. § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi stanovena lhůta pro vydání nálezu. Počátek běhu lhůty pro vydání nálezu váže zákon o finančním arbitrovi na shromáždění podkladů nutných pro rozhodnutí, když tento okamžik zákon nijak dále nevysvětluje. K počátku běhu lhůty se vyjádřil Nejvyšší správní soud v zatím jediném rozhodnutí ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 36/2018-37. Žalovaný

nesouhlasí s dílčími závěry v tomto rozhodnutí, ale přehodnotil svůj dosavadní výklad ust. § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Žalovaný má za to, že korigovaný výklad odpovídá jak textu a účelu zákona o finančním arbitrovi a smyslu i cíli transponované směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů, tak principům předneseným Nejvyšším správním soudem v citovaném rozhodnutí. Žalovaný má za to, že lhůta podle ust. § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi počne běžet dnem, kdy si žalovaný vyhodnotí úplnost spisového materiálu a tuto skutečnost projeví navenek tím, že vyhotoví a vypraví výzvu stranám sporu k seznámení se se shromážděnými podklady. Pouhé doručení „posledního“ podkladu v řízení samo o sobě nemůže založit běh lhůty pro vydání rozhodnutí, ostatně i Nejvyšší správní soud konstatoval, že žalovaný jako správní orgán rozhodující spor je ten, kdo má vyhodnotit úplnost shromážděných podkladů. Je tomu tak proto, že v okamžik doručení kteréhokoli podkladu od kteréhokoli účastníka řízení či jiné dožádané osoby nikdy není zřejmé, zda se jedná o doručení skutečně posledního podkladu v řízení. Toto je zjiitelné vždy až *ex post* po prostudování a vyhodnocení takového podkladu. Obdržený podklad nejenže nemusí prokazovat dosavadní tvrzení a nemusí být úplný, ale žalovaný jej především musí konfrontovat s dosud zjištěnými okolnostmi. Teprve v okamžiku vyhodnocení přijatých podkladů lze tedy s jistotou říci, že poslední přijatý podklad je skutečně poslední a žalovaný má k dispozici úplný spis stížnosti, resp. shromáždil všechny podklady nutné pro vydání rozhodnutí ve smyslu ust. § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Doba, po kterou žalovaný hodnotí obdržené podklady, se liší v závislosti na rozsahu a obsahu předložených podkladů. Lhůta stanovená žalovanému pro vydání rozhodnutí počíná běžet ode dne vyhotovení a expedice výzvy k seznámení se se shromážděnými podklady.

6. Vzhledem k výše uvedenému žalobce nemohl úspěšně vyčerpat prostředky, které stanoví správní řád k ochraně proti nečinnosti v ust. § 80 odst. 3 poslední věty správního řádu, když žádost k přijetí opatření proti nečinnosti lze úspěšně podat až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí. Připustil, že na žádost žalobce k opatření proti nečinnosti nereagoval. Zásadní podmínky pro podání správní žaloby ve smyslu ust. § 79 a § 80 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy vyčerpání všech prostředků ochrany proti nečinnosti a marné uplynutí lhůty stanovené zákonem pro vydání rozhodnutí, však se shora uvedených důvodů nebyly splněny. Soud by tak měl žalobu odmítnout jako nepřipustnou a předčasnou podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Žalovaný odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, sp. zn. 6 Ans 5/2013, a ze dne 18. 1. 2017, sp. zn. 8 As 88/2016. Poukázal na výzvy k žalobci k osvětlení podezření žalovaného, že žalobce není k podání žádosti legitimován, a tyto výzvy k vyjádření připojil.
7. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl, případně jako nepřipustnou a předčasnou odmítl.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

8. Městský soud v Praze při posouzení žaloby vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí v souladu s ust. § 81 odst. 1 s. ř. s. Před vydáním rozhodnutí soud žalovaného vyzval ke sdělení, zda a případně kdy hodlá ve věci rozhodnout, žalovaný však na výzvu soudu nijak nereagoval (výzva ze dne 24. 4. 2019 na č. 1. 59 soudního spisu). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, a to za podmínek vyplývajících z ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil již ve své žalobě a žalovaný se po řádném poučení k nařízení jednání nevyjádřil.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

9. Městský soud shledal, že žaloba je důvodná.
10. Z obsahu spisového materiálu soud ověřil, že byl dne 8. 6. 2017 žalovanému doručen návrh žalobce na zahájení řízení před finančním arbitrem ve věci shora označené pojistné smlouvy, jímž se žalobce domáhal po instituci vydání částky ve výši rozdílu mezi kapitálovou hodnotou pojistného nesníženého o neoprávněně odečítané poplatky a náklady a souhrnem skutečně přiznaného odkupného a mimořádných výběrů, a dále zákonného úroku z prodlení z takto stanovené částky ode dne následujícího po splatnosti odkupného do zaplacení. V návrhu mimo jiné uvedl, že se z veřejných zdrojů dozvěděl o nekorektní praxi instituce, proto ji vyzval ke sdělení, jak konkrétně s jeho vloženými finančními prostředky nakládala, Instituce však zůstala zcela pasivní. Dále žalobce sdělil, že nemá k dispozici všechny podklady/dokumenty, instituce mu je přes jeho žádost neposkytla, proto žalovaného žádal, aby k jejich předložení instituci vyzval. Současně v návrhu prohlásil, že nepodal žalobu k soudu, rozhodčímu soudu ani neuzavřel s Institucí dohodu o mimosoudním vyrovnání a je si vědom závaznost nálezu žalovaného.
11. Žalovaný dne 19. 7. 2017 oznámil zahájení řízení a současně vyzval žalobce, aby do 15 dnů odstranil nedostatky návrhu, zejména konkrétně vylíčil rozhodné skutečnosti a předložil důkazy, které požaduje od instituce předložit. Žalobce reagoval na výzvu vyjádřením ze dne 24. 8. 2017, kde požadované doplnil s výjimkou dokladů, které neměl k dispozici. Dne 13. 10. 2017 žalovaný vyzval instituci k vyjádření do 15 dnů, lhůta byla na žádost instituce opakovaně prodlužována, dne 7. 11. 2017 instituce vyjádření zaslala včetně požadovaných podkladů. Dne 11. 12. 2017 (instituci) a dne 19. 12. 2017 (žalobce) vyzval žalovaný strany sporu k seznámení s podklady pro rozhodnutí s tím, že lze ve věci rozhodnout/vydat nález. Dne 19. 1. 2018 byl, v nepřítomnosti instituce, která se omluvila, sepsán protokol o seznámení s podklady. Dne 15. 6. 2018 vyzval žalobce žalovaného k odstranění nečinnosti podle ust. § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný se k výzvě nevyjádřil a dále zůstal nečinný až do podání žaloby dne 31. 8. 2018.
12. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu. Podmínky tohoto řízení a postup soudu při rozhodování o těchto žalobách je upraven v ust. § 79 a násl. s. ř. s., podle kterého se ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Podle ust. § 81 s. ř. s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni vydání svého rozhodnutí. Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.
13. Soud předně uvádí, že s ohledem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 6 Afs 342/2018 nedostatky zmocnění v plné moci k zastupování žalobce advokátem tvrzené žalovaným neshledal.
14. Dále soud zkoumal, zda jsou splněny podmínky pro věcné projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti. Podmínkou aktivní legitimace podle ust. § 79 odst. 1 s. ř. s. je bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti musí být splněna již k okamžiku podání žaloby, což vyplývá z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

5 As 9/2015-59, jenž stanoví, že „pouze ten, kdo před podáním žaloby (v případě řízení vedeného podle správního řádu) podal žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti a zároveň jeho žádosti nebylo vyhověno (tj. nadřízený správní orgán vydal usnesení o nevyhovění žádosti podle § 80 odst. 6 věty druhé správního řádu, popř. ve třicetidenní lhůtě o žádosti nerozhodl), vyčerpal tento prostředek bezvýsledně. Teprve v tomto případě je jeho žaloba přípustná.“

15. V případě žalovaného jde o atypický orgán vykonávající působnost v oblasti veřejné správy, který autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech osob, přičemž na řízení vedená žalovaným se subsidiárně použije správní řád (k povaze rozhodnutí arbitra viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, č. j. 2 Afs 176/2006-96). Obecný prostředek ochrany před nečinností je upraven v ust. § 80 správního řádu, přičemž opatření proti nečinnosti činí nadřízený správní orgán buď sám, nebo na žádost účastníka řízení, uplynula-li lhůta pro vydání rozhodnutí. Městský soud proto posoudil, zda v případě žalovaného vůbec existoval nějaký nadřízený správní orgán, u kterého by bylo možné prostředek využít. V této souvislosti vycházel městský soud z ust. § 178 odst. 1 správního řádu, dle kterého nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor. Podle ust. § 15 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), arbitr rozhoduje ve věci samé nálezem. Opravným prostředkem proti nálezu jsou námitky, o kterých rozhoduje znovu arbitr podle ust. § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Dle městského soudu lze proto podle ust. § 178 odst. 1 správního řádu určit, že žalobce byl nejprve povinen podat návrh na přijetí opatření proti nečinnosti. K tomu v případě žalobce skutečně došlo a tento byl i bezvýsledně vyčerpán, když v daném případě byla výzva žalobce k opatření proti nečinnosti podle ust. § 80 správního řádu doručena dne 15. 6. 2018 správnímu orgánu, kterým je právě žalovaný. Žalovaný však na výzvu nijak nereagoval, nadále zůstal nečinný, žaloba byla proto dne 31. 8. 2018 podána důvodně.
16. Rozhodným momentem pro učinění závěru, zda byly podmínky řízení splněny, ale také pro samotné rozhodnutí ve věci, je určení konkrétního data, od kterého počíná běžet lhůta pro vydání nálezu žalovaným. Podle ust. § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje arbitr ve věci samé bez zbytečného odkladu nálezem, nejdéle však do 90 dnů od shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí; nelze-li ve zvlášť složitých případech, vzhledem k povaze věci rozhodnout ani v této lhůtě, lhůta se přiměřeně prodlouží, nejvýše o dalších 90 dnů.
17. Podle čl. 8 písm. e) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. 5. 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů) „výsledek postupu alternativního řešení sporu musí být k dispozici do 90 kalendářních dnů ode dne, kdy subjekt alternativního řešení sporů obdržel úplný spis stížnosti“. Bližší vysvětlení tohoto ustanovení je obsaženo v odstavci 40 preambule směrnice o alternativním řešení sporů, podle nějž by měl finanční arbitr „ukončit postup řešení sporů on-line či off-line bezodkladně ve lhůtě 90 kalendářních dnů ode dne, kdy obdrží úplný spis ke stížnosti, včetně veškeré příslušné dokumentace týkající se této stížnosti, a to včetně zpřístupnění výsledku postupu alternativního řešení sporů. Subjekt alternativního řešení sporů, který obdržel stížnost, by měl strany o stížnosti vyznat poté, co získá veškeré dokumenty nezbytné k zahájení postupu alternativního řešení sporů.“

18. Soud je povinen vnitrostátní právní úpravu vykládat tak, aby co nejlépe odpovídala smyslu a účelu směrnice Evropské unie, již transponuje (rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 10. 2004, *Pfeiffer a další proti Deutsches Rotes Kreuz*, C-397/01 až C-403/01, a ze dne 16. 12. 1993, *Theodoro Wagner Miret*, C-334/92).
19. Otázkou počátku běhu lhůty pro vydání nálezu se již zabýval Nejvyšší správní soud, který konstatoval, že počátek lhůty je spojen s okamžikem shromáždění všech podkladů nutných pro rozhodnutí a nijak nesouvisí s následným procesním úkonem žalovaného (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 6. 2018, č. j. 4 Afs 110/2018-40, rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 36/2018—37). Řízení před žalovaným Nejvyšší správní soud člení do dvou fází, kdy v první fázi dochází ke shromažďování podkladů a ve druhé fázi k jejich vyhodnocení a právnímu posouzení. V citovaných rozsudcích Nejvyšší správní soud vyloučil, že by se počátek lhůty pro vydání rozhodnutí odvíjel od vyrozumění účastníků o tom, že žalovaný shromáždil veškeré podklady. Výklad žalovaného, podle kterého by lhůta počala běžet okamžikem, kdy si žalovaný vyhodnotí úplnost spisového materiálu a tuto skutečnost projeví navenek tím, že vyhotoví výzvu stranám sporu k seznámení se se spisem, je chybný a nemá oporu v zákoně. Stanovení počátku běhu lhůty pro vydání rozhodnutí nelze ponechat pouze v gesci žalovaného, počátek musí být spojen s přezkoumatelnou objektivní skutečností a nesmí být závislý pouze na vůli žalovaného.
20. Na základě závěrů a postupu Nejvyššího správního soudu v uvedených rozsudcích soud v nyní projednávané věci dovodil, že v tomto případě druhá fáze řízení začala běžet nejpozději ode dne následujícího po dni doručení vyjádření instituce k návrhu na zahájení řízení, tj. ode dne 8. 11. 2017. Žalobce totiž ve svých dřívějších vyjádřeních adresovaných žalovanému uváděl, že nedisponuje jinými podklady nebo důkazy, které by mohl předložit, než které doložil právě v rámci návrhu ze dne 8. 6. 2017 či v rámci svého vyjádření k výzvě žalovaného dnem 24. 8. 2017. Instituce se vyjádřila dne 7. 11. 2017 poté, co jí byla opakovaně prodloužena lhůta pro vyjádření a předložení podkladů, instituce tak se svým vyjádřením doložila pojistnou dokumentaci. Doručení vyjádření instituce jako účastníka řízení ve sporu, v níž je jejím rovnocenným právem se k návrhu žalobce vyjádřit a uvést svoji obranu, pak v okamžiku, kdy žalobce již neměl další podklady k předložení, představuje objektivní skutečnost, která zakládá možnost žalovaného přistoupit k právnímu posouzení a hodnocení těchto podkladů. Lhůta pro vydání rozhodnutí tedy počala běžet nejpozději ode dne následujícího po dni doručení vyjádření instituce a předložení podkladů, tj. ode dne 8. 11. 2017 a skončila tak dne 8. 2. 2018, což byl poslední den 90denní lhůty k vydání nálezu, neboť k prodloužení lhůty žalovaným podle obsahu spisového materiálu nedošlo, žalovaný to ostatně ani netvrdí. K tomuto soud konstatuje v souladu se závěry Nejvyššího správního soudu, že uvedené dvě fáze řízení nejsou jasně a pevně ohraničené a je z povahy věci zřejmé, že se obě fáze mohou prolínat a stejně jako v první fázi může dojít k předběžnému právnímu posouzení, tak ve druhé fázi se mohou objevit nebo být navrženy další podklady pro rozhodnutí. Tato okolnost ale není důvodem, proč zpochybňovat či jinak oddalovat počátek běhu lhůty. V okamžiku, kdy obě strany předložily veškeré podklady, které měly k dispozici, a žalovaný nevyzval strany, aby předložily další konkrétní podklad, je nepochybné, že druhá fáze řízení započala. V případě, že by se objevily v průběhu druhé fáze další podklady, které by s ohledem na svou povahu žalovanému bránily rozhodnout ve lhůtě 90 dnů, má žalovaný možnost lhůtu prodloužit o dalších 90 dnů, což se nestalo.
21. Výzvu k opatření proti nečinnosti podle ust. § 80 správního řádu podal žalobce dne 15. 6. 2018, tzn. po uplynutí lhůty pro vydání nálezu, která žalovanému skončila již dne 8. 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

2018. Soud proto dospěl k závěru, že žalobce před podáním žaloby bezvysledně vyčerpal prostředky, které mu správní řád stanovil k ochraně proti nečinnosti správního orgánu. Žalobce tudíž splnil podmínky pro podání žaloby a nebylo namístě žalobu odmítnout pro předčasnost, jak navrhoval žalovaný. Žaloba na ochranu proti nečinnosti pak byla k soudu podána dne 31. 8. 2018, ani samotná žaloba tak nebyla podána předčasně, jelikož žalobce ji podal v okamžiku, kdy žalovanému již uplynula lhůta k vydání nálezu. Z výše uvedených důvodů a s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 As 36/2018-37, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

22. Absence konání žalovaného v přiměřené lhůtě a rozhodování v zákonem stanovené lhůtě je v rozporu s cílem zefektivnit a urychlit spory a vede k nedůvodným průtahům v řízení. Jakkoli lze mít do určité míry pochopení pro žalovaným namítanou přetíženost a omezené personální kapacity a pravděpodobnou nepředvídatelnost nárůstu obdobných sporů, nemohou tyto objektivní okolnosti být na újmu účastníkům řízení, kteří usilují o vyřešení sporu v přiměřené době. Je třeba vidět, že u celé řady správních orgánů v jiných oblastech veřejnoprávního rozhodování jsou lhůty pro rozhodnutí dle správního řádu, případně i zvláštních zákonů kratší a nadto zahrnují celý proces správního řízení od podání návrhu či žádosti, tedy i včetně shromažďování podkladů (rozhodování ve věcech stavebních, celních, poskytování licencí, ukládání správních sankcí apod.). Beneficiem řízení před Finančním arbitrem je lhůta 90 dnů, případně prodloužená o dalších 90 dnů, běžících až od shromáždění podkladů a postihující až fázi hodnocení podkladů. V tomto smyslu se jeví obrana žalovaného argumentací o šikanózním postupu žalobce jako naprosto neúměrná a nadto odhlízející od podstaty věci, kdy žalovaný ve svém vyjádření k žalobě argumentuje zcela obecně zátěží své zákonem dané pravomoci, aniž by se vyjádřil k vlastním úkonům a jejich potřebě v daném řízení. Pokud žalovaný není v některých věcech oprávněn rozhodovat, je třeba s takovým návrhem naložit příslušným procesním způsobem. Soud nemohl odhlédnout od toho, že nároky na rozhodování v zákonem stanovených lhůtách platí pro státní moc jako celek, bez ohledu na její dělení do jednotlivých složek, a mají jednotlivci garantovat ochranu jeho práv, přičemž nezbytným atributem takové ochrany je také její včasnost (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 1. 2004, sp. zn. I. ÚS 600/03. Žalovaný navíc ani nadále nekonal a ve věci rozhodnutí nevydal až do dne rozhodnutí soudu. Přesto, že soud dle ust. § 81 odst. 1 s. ř. s. zjišťoval stav řízení před žalovaným před svým rozhodnutím výzvou k žalovanému, aby sdělil stav řízení (výzva ze dne 24. 4. 2019), žalovaný až do vydání tohoto rozsudku nereagoval. Za irelevantní pro posouzení důvodnosti žaloby soud považuje obranu žalovaného, v níž poukazyval na výzvy k žalobci stran domnělého nedostatku legitimace žalobce pro podání návrhu u žalovaného z důvodu možného postoupení pohledávky. Je tomu tak proto, že žalovaný má podle zákona o finančním arbitrovi procesní nástroje, jak v případě potvrzení jeho domněnky s návrhem podle zákona o finančním arbitrovi naložit a nedostatek aktivní legitimace žalobce jako navrhovatele v řízení před finančním arbitrem zákonem předvídaným způsobem procesně řešit. Na závěr soudu o nečinnosti žalovaného podle ust. § 79 a násl. s. ř. s. to však v projednávané věci nemohlo mít vliv.

IV. Závěr

23. Soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba je důvodná a proto uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve výroku uvedené věci, k čemuž mu stanovil lhůtu 90 dnů. Takto stanovená lhůta umožní žalovanému, aby opatřil další důkazy, pokládá-li to pro rozhodnutí věci za nezbytné, a ve věci následně rozhodl. Současně poskytnutá lhůty nepřekračuje mezní lhůtu stanovenou v ust. § 81 odst. 2 s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

24. Soud rozhodl o nákladech řízení dle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tyto náklady jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 2 000 Kč a náklady na zastoupení advokátem. Zástupce žalobce učinil dva úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, podle ust. § 11 odst. 1 písm. a), d), ust. § 7 bod 5 ve vazbě na ust. § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a za každý tento úkon mu náleží režijní paušál ve výši 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Částka je dále zvýšena o 1 428 Kč odpovídající náhradě za daň z přidané hodnoty, již je zástupce žalobce jako plátce DPH povinen z odměny za zastupování a z náhrady hotových výdajů státu odvést. Celkem tak náklady řízení žalobce činí částku 10 228 Kč, jež je žalovaný povinen uhradit do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. května 2019

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu